

Neo-Authoritarianisms in Europe and the Liberal Democratic Response

**Projekt AUTHLIB: Neoautoritářství v Evropě a
liberálně-demokratická odpověď**

Petra Guasti

Fakulta sociálních věd, Univerzita Karlova

INSTITUTE
OF POLITICAL STUDIES
Faculty of Social Sciences
Charles University

Co zkoumá projekt AUTHLIB?

- Projekt AUTHLIB analyzuje, jak a proč illiberální politické síly narušují normy a instituce liberální demokracie v Evropě.
- Sleduje nejen strategii a ideologii autoritářských aktérů, ale i to, jak na ně reagují občané a demokratické instituce.
- Zvláštní důraz je kladen na komparativní výzkum a sběr kvantitativních a kvalitativních dat z více než deseti evropských zemí.

Cíle a přínosy projektu

- Vyvinout **analytický rámec** pro porozumění současnému autoritářskému posunu a ideovým výzvám vůči liberální demokracii.
- Prozkoumat **mechanismy odolnosti demokracie**, zejména na úrovni občanské společnosti, institucí a deliberativních procesů.
- Vytvořit **doporučení pro tvůrce politik** a návrhy konkrétních intervencí, které mohou pomoci demokracii čelit erozi legitimacy a důvěry.

Partneři projektu a jak spolupracujeme

- Konsorcium zahrnuje 8 hlavních institucí a 1 přidruženého partnera, rozmístěných napříč Evropou (např. CEU, SNS, UK, Oxford).
- Zapojeni jsou politologové, sociologové, právníci i specialisté na komunikaci a veřejné politiky.
- Spolupráce je založená na práci v 11 pracovních balíčcích (Work Packages), každý tým má jasně definované výstupy a role.

INSTITUTE
OF POLITICAL STUDIES
Faculty of Social Sciences
Charles University

Moje úkoly v projektu AUTHLIB

- Koordinuji **český tým Univerzity Karlovy**, který je zapojen do **8 z 11 pracovních balíčků (WP)** a vedu WP11 zaměřený na deliberativní fóra.
- Účastním se **měsíčních porad hlavních řešitelů (PIs)** a vedoucích pracovních balíčků, kde se koordinuje strategický postup celého projektu.
- Odpovídám za **metodologii, design a realizaci občanských fór** – od výběru účastníků přes analýzu dat, po prezentaci a diseminaci výsledků.
- Podílím se na tvorbě **politických doporučení** pro demokratické instituce i občanskou společnost.

Struktura a fáze projektu AUTHLIB

- **Fáze 1: Teoretická a konceptuální východiska (měsíce 1–6)**

Vymezení klíčových pojmů (např. technokratický populismus, autoritářský legalismus), přehled dosavadního výzkumu a analytický rámec.

- **Fáze 2: Empirický výzkum (měsíce 7–30)**

Sběr dat: textová analýza, focus groups, deliberativní fóra, survey experimenty. Výzkum se soustředí na více úrovní – od elit přes občany až po instituce.

- **Fáze 3: Aplikace a šíření výsledků (měsíce 25–36)**

Návrh konkrétních nástrojů pro obranu demokracie, politická doporučení, workshopy s tvůrci politik, komunikace směrem k veřejnosti.

Hlavní témata a výzkumné otázky

- **Ideologické alternativy k liberální demokracii:**

Projekt zkoumá, jaké intelektuální, kulturní a morální argumenty používají illiberální aktéři – např. tradiční hodnoty, anti-egalitarismus, technokratická efektivita místo pluralismu.

- **Typologie neoautoritářských režimů a diskurzů:**

Cílem je rozlišit různé formy a míry iliberalismu v evropském kontextu – od měkkých forem (např. anti-gender rétorika) po tvrdé formy eroze právního státu.

- **Občanská reakce a demokratická odolnost:**

Projekt se ptá, kdy a proč občané akceptují nebo odmítají illiberální tendence. Hledá odpověď na to, jak lze obnovit důvěru v demokratické instituce a normy.

Jak probíhá spolupráce mezi partnery v AUTHLIB

- **Měsíční online setkání hlavních řešitelů a vedoucích pracovních balíčků (PIs & WP leads):** průběžná koordinace, sdílení pokroku, řešení strategických otázek.
- **Měsíční porady komunikačního týmu (Comms Team):** zaměřené na plánování diseminace, sociální sítě, zajištění vizuální identity a výměnu mezi WP.
- **Tematicky zaměřené WP porady:** týmy (např. WP11) řeší metodiku, design výzkumu, přípravu workshopů a analýzu výstupů.
- **Prezenční workshopy a konference:**
  - Interní (Dublin, Brusel, Praha, Budapešť): projektové plánování, metodologické ladění, hodnocení.
  - Veřejné: šíření výsledků vůči tvůrcům politik a občanské společnosti.
- **Sdílená infrastruktura:** hlavní platformou je MS Teams s oddělenými kanály pro jednotlivé WP a podpůrné týmy (Comms, Admin).

Je AUTHLIB moje první zkušenost s Horizontem?

- **AUTHLIB není mou první zkušeností** – zároveň působím v projektech SYRI (Národní plán obnovy) a INSPIRE (Horizont Evropa), kde vedu pracovní balíčky zaměřené na participaci, polarizaci a demokratickou odolnost.
- U projektu AUTHLIB i SYRI jsem byla přímo **spoluautorkou projektového návrhu**, tedy jsem se podílela již na jeho konceptualizaci a strukturování pracovních balíčků.
- Projekt AUTHLIB je také prvním Horizon projektem, kde **koordinuji celý český tým** a zároveň vedu vlastní výzkumný balíček (WP11), což s sebou nese jak vyšší odpovědnost, tak možnost ovlivnit celkové směřování výzkumu.
- AUTHLIB mi dává příležitost **propojit akademické poznání s praktickými doporučeními**, což považuji za klíčové pro udržitelnou demokratickou odpověď na současné výzvy.

Co bylo klíčové pro rozhodnutí vstoupit do projektu?

- Téma projektu přímo navazuje na **dlouhodobé zaměření mého výzkumu**: populismus, reprezentace, proměny demokracie ve střední Evropě.
- Oslovena jsem byla přímo koordinátory AUTHLIB, a to nejen jako členka týmu, ale jako **vedoucí klíčového balíčku, což mi dalo důvěru a motivaci se zapojit**.
- Velkou roli sehrála také **kvalita konsorcia a důraz na kombinaci empirického výzkumu s normativní reflexí a politickými doporučeními** – tedy přesně ten typ projektu, kde může mít akademie skutečný dopad.

Co je na Horizontu Evropa složité?

- **Administrativní náročnost:** detailní reporting, etické posouzení výzkumu, řízení rozpočtu napříč institucemi – vyžaduje silnou podporu ze strany univerzitního zázemí.
- **Koordinace napříč zeměmi, obory a baličky:** různé pracovní kultury, časová pásma, institucionální omezení – klade důraz na jasnou komunikaci a plánování.
- **Dodržování formálních výstupů (deliverables):** zároveň udržet vědeckou kvalitu, inovativnost a zapojení různých cílových skupin (akademie, občané, tvůrci politik).

Co mě na AUTHLIB příjemně překvapilo?

- **Týmová kultura založená na důvěře, otevřenosti a podpoře** – včetně aktivního zapojení mladých vědců, doktorandů i začínajících postdoků.
- **Vysoká míra mezioborové synergie** – propojení právníků, sociologů, datových analytiků a politologů výrazně obohacuje metodologii i interpretaci výsledků.
- **Zájem o výsledky mimo akademii** – už v průběhu projektu jsou výstupy AUTHLIB využívány v debatách o demokracii, odporu vůči populismu a ochraně evropských hodnot.

Neo-Authoritarianisms in Europe and the Liberal Democratic Response

Děkuji za pozornost

INSTITUTE
OF POLITICAL STUDIES
Faculty of Social Sciences
Charles University